

Tarkkailuohjelman hyväksyminen, Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelma, Kitee

Asia

Ympäristönsuojelulain 64 §:n mukainen päätös tarkkailuohjelman hyväksymisestä

Hakija

Surfactor Finland Oy, Teollisuustie 20, Kitee
Stora Enso Oyj, Kiteen saha, Teollisuustie 27, Kitee
Bakelite Oy, Teollisuustie 20 B, Kitee
Kiteen kaupunki, Puhoksen jätevedenpuhdistamo, Laitoskuja 5, Kitee

Asian vireille tulo

Stora Enso Oyj on yhteistarkkailuvelvollisten puolesta 13.11.2023 toimittanut Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) 8.11.2023 päivätyn Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelmaehdotuksen. Ohjelmaehdotuksen on laatinut Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy hakijana toimivien yhteistarkkailuvelvollisten toimeksiannosta. Ohjelmaehdotuksella on tarkoitus saattaa ajan tasalle yhteistarkkailuohjelma.

Toimintaa koskevat luvat

Vesistövaikutusten tarkkailuvelvoitteet perustuvat yhteistarkkailussa mukana olevien laitosten ympäristöluvista annettuihin tarkkailumääräyksiin. Tässä päätöksessä esitetään vain vesistö tarkkailua koskevat lupamääräykset.

Surfactor Finland Oy

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös nro 38/2019 (Dnro ISAVI/4780/2014), 3.7.2019, Kiteen pinnoitetehtaan ympäristöluvan lupamääräysten tarkastaminen, Kitee.

Lupamääräyksen 20 mukaan luvansaajan on tarkkailtava laitoksen toimintaa sekä toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden vaikutuksia. Tarvittaessa tarkkailua voidaan myöhemmin muuttaa ELY-keskuksen päätöksellä. Lupamääräyksen 28 mukaan luvansaajan tulee osallistua Oriveden Puhoslahden ja sen lähialueen vesistön yhteistarkkailuun voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman (PKA-2008-Y-283) mukaisesti.

Bakelite Oy

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös nro 36/2019 (Dnro ISAVI/131/2015, 28.6.2019, Hexion Oy:n Puhoksen tehtaan ympäristöluvan lupamääräysten tarkastaminen, Kitee.

Lupamääräyksen 25 mukaan luvansaajan on tarkkailtava laitoksen toimintaa sekä toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden vaikutuksia. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan tarvittaessa myöhemminkin muuttaa ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Lupamääräyksen 36 mukaan luvansaajan tulee osallistua Oriveden Puhoslahden ja sen lähialueen vesistön yhteistarkkailuun voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman (PKA-2008-Y-283) mukaisesti.

Stora Enso Oyj, Kiteen saha

Itä-Suomen aluehallintovirasto nro 39/2021 (Dnro ISAVI/6391/2020), 31.5.2022, Kiteen sahan ympäristöluvan rauettaminen ja toiminnan lopettamista koskevien määräysten antaminen sekä toiminnan aloittamislupa, Kitee.

Lupamääräyksen 24 mukaan Toiminnanharjoittajan on osallistuttava Oriveden Puhoslahden ja sen lähialueen vesistön yhteistarkkailuun Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Lupamääräyksen 25 mukaan Tarkkailusuunnitelmaa on muutettava Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla, mikäli se luotettavan tuloksen saamiseksi on tarpeen tai tukkialtaan vedenlaadussa todetaan vesistön kannalta merkittäviä muutoksia. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muutoinkin muuttaa ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai lopettamismääräysten noudattamisen valvottavuutta.

Lupamääräyksen 31 mukaan toiminnanharjoittajan on toimitettava aluehallintovirastolle erityinen selvitys tukkialtaan ruoppauksen jälkeen 31.12.2024 mennessä lupamääräyksessä yksilöidyin sisällöin. Selvitykseen tulee sisältyä mm. esitys tarkkailusta. Selvityksen perusteella aluehallintovirasto voi täydentää tai muuttaa lopettamistoimista annettuja määräyksiä.

Kiteen kaupunki, Puhoksen jätevedenpuhdistamo

Itä-Suomen aluehallintovirasto nro 694/2015, (Dnro ISAVI/110/04.08/2012), 17.12.2015, Puhoksen jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen ja purkureitin muuttaminen, Kitee.

Lupamääräys 17 Vesistövaikutusten tarkkailu: Laitoksen vesistötarkkailua tulee jatkaa lupahakemuksen mukaisesti osana Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailua. Lupamääräyksen 18 mukaan Tarkkailuissa on käytettävä pääsääntöisesti standardoituja tai muita luotettavia ja riittävästi dokumentoituja menetelmiä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio edustavuudesta ja tulosten vertailu lupamääräyksiin ja yhdyskuntajätevesistä annettuun valtioneuvoston asetukseen. Tarkkailuohjelmia voidaan tarvittaessa muuttaa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen toimivalta

Ympäristölupavelvolliset toimijat on ympäristöluvuissa velvoitettu tarkkailemaan toiminnan vesistövaikutuksia Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Yläpuolisessa kappaleessa on esitetty toimintaa koskevat sekä yksilöidyt lupamääräykset, joissa ELY-keskukselle on delegoitu toimivalta tarkkailuohjelmien muuttamiseksi.

Asian käsittely

Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailua on tehty tähän saakka 8.9.2009 päivätyn yhteistarkkailuohjelman mukaisesti, jonka Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on hyväksynyt 27.1.2009 antamallaan päätöksellä (PKA-2008-Y-283). Tarkkailuohjelman muutostarpeita, uusimista ja sopimuksien/kustannusjaon perusteita on käsitelty tarkkailuvelvollisten sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen yhteisessä neuvottelussa 7.12.2022.

Hakijoiden toimeksiannosta Stora Enso Oyj toimitti yhteistarkkailuvelvollisten puolesta päivitetyn yhteistarkkailuohjelman 28.8.2023 Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle kommentoitavaksi. ELY-keskus toimitti kommenttinsa 9.10.2023.

Stora Enso Oyj toimitti 13.11.2023 ELY-keskukselle kommenttien pohjalta muokatun ja 8.11.2023 päivätyn Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelmaehdotuksen hyväksyttäväksi yhteistarkkailuvelvollisten puolesta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tiedottanut kuuluttamalla ohjelmaehdotuksen nähtävillä olosta 27.11.2023–5.1.2024 Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen sekä Kiteen kaupungin verkkosivuilla.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus pyysi lausuntoa yhteistarkkailuohjelmaehdotuksesta 27.11.2023 Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Karjalan kalatalouskeskus ry:ltä. Kiteen kaupungin

ympäristönsuojeluviranomainen pyysi 29.11.2023 lisäaikaa lausunnon antamiseen 19.1.2024 saakka. 8.1.2024 Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kuitenkin ilmoitti, ettei näe tarpeelliseksi antaa lausuntoa. Myöskään kalatalouskeskus ry:ltä ei saapunut lausuntoa.

Muistutuksia tai mielipiteitä tarkkailuohjelmaehdotuksesta ei ole jätetty.

Tarkkailusuunnitelma

Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelmaan sisältyy vuosittain tehtävää veden laadun seuranta sekä biologisista tarkkailusta kasviplanktonin ja pohjaeläinten seuranta. Biologisen tarkkailun kasviplankton- ja pohjaeläinnäytteenottoa tehdään joka kolmas vuosi (seuraavan kerran vuonna 2024). Tarkkailun tuloksista laaditaan vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvelvollisille, Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle sekä Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle huhtikuun loppuun mennessä. Laajempi raportti laaditaan kolmen vuoden välein, seuraavan kerran vuoden 2024 tulosten ollessa käytettävissä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ratkaisu

Pohjois-Karjalan ELY-keskus hyväksyy Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy:n 8.11.2023 laatiman Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelman. seuraavin täsmennyksin ja täydennyksin:

- Stora Enson lupamääräyksen 28 mukaisesti tarkkailujen tulokset on raportoitava ohjelmassa mainittujen tahojen lisäksi myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle.

Perustelut

Tarkkailun tavoitteena on seurata Puhoksen yhteistarkkailualueella olevien laitosten vaikutuksia alueen pintavesien laatuun ja kartoittaa vaikutusalueen laajuutta, vesistön ekologista tilaa sekä niissä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia. Lupavelvollisilla on Puhoksen alueen vesistöihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia, jonka vuoksi vesistövaikutusten tarkkailua toteutetaan yhteistarkkailuna. Tarkkailuvelvollisten laitosten ympäristölupien sekä yhteistarkkailuohjelman mukaisesti toteutetun tarkkailun kautta toiminnanharjoittajat ovat riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista sekä ympäristöriskeistä.

Biologiset selvitykset on määrätty tehtäväksi, jotta biologisten laatutekijöiden tarkkailu olisi vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen (1040/2006) ja viimeisten biologisten määrittämissä vaatimusten mukaista, ja samalla mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaista viranomaisten toteuttaman seurannan kanssa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että ehdotettu tarkkailusuunnitelma, tarkkailupäätöksessä esitetyin täsmennyksin ja täydennyksin, antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot yhteistarkkailuun liittyneiden toiminnanharjoittajien vesistövaikutuksista.

22.1.2024

Ohjelmassa on käsitelty Stora Enso Oyj:n Kiteen sahan toiminnan lopettamista sekä aikanaan koittavaa tarkkailuvelvoitteen päättymistä. Stora Enso Oyj:n Kiteen sahan tarkkailuesitystä käsitellään Itä-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään 31.12.2024 toimitettavassa erillisessä selvityksessä. Selvityksen perusteella aluehallintovirasto voi täydentää tai muuttaa lopettamistoimista annettuja määräyksiä. Toiminnan lopettamisesta annettujen lupamääräysten täytyttyä tulee tarkkailuvelvollisen tehdä esitys yhteistarkkailun päättämisestä.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 62-65, 85, 96, 186, 192, 200 ja 209 §
Vesilaki (587/2011) 3 luku 11 ja 12 §
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022)

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi

Päätöstä voidaan muuttaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisesti päätöksen tehneen viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta.

Tarkkailuohjelma tulee voimaan, kun päätös on saanut lainvoiman.

Käsittelymaksu

580 euroa (10 h x 58 e/h)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella annetussa asetuksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022).

Tarkkailusuunnitelman hyväksymiseen on käytetty työaika Pohjois-Karjalan ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueella yhteensä 10 tuntia. Käsittelymaksuksi tulee siten 580 euroa.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

22.1.2024

POKELY/905/2021

Päätöksestä tiedottaminen

Luvanhaltijat/ Hakijat
Kiteen kaupungin ilmoitustaulun hoitaja
Kiteen kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen
Pohjois-Karjalan kalatalouspalvelut ry
Pohjois-Savon ELY-keskus, kalatalouspalvelut

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla päätöksen antopäivää seuraavasta arkipäivästä alkaen ELY-keskuksen verkkosivuilla (<https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset> (valitse ELY-keskus → Pohjois-Karjalan ELY-keskus) sekä Kiteen kaupungin verkkosivuilla <https://www.kitee.fi/kuulutukset>

Päätös ja kuulutus pidetään nähtävillä muutoksenhakuajan loppuun saakka.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua **Itä-Suomen aluehallintovirastolta** 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus liitteenä on toimitettava Itä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon (kirjaamo.ita@avi.fi). Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Asian käsittelystä perittävästä maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ympäristöasiantuntija Ninni Rissanen ja ratkaisut Yksikön päällikkö Ari Heiskanen.

Liitteet

Puhoksen alueen vesistöjen yhteistarkkailuohjelma, 8.11.2023

Oikaisuvaatimusosoitus